
Vision för utveckling av Stortorget

Kommunfullmäktiges beredning Samhällsbyggande

Slutrapport

Innehåll

1 Sammanfattning	3
2 Beredningens uppdrag	4
2.1 Uppdraget	4
2.2 Bakgrund	4
2.3 Syfte	5
3 Genomförande	5
3.1 Föredragningar	5
3.2.1 Seminarium	5
3.2 Studiebesök	5
3.3 Dialogmöten	5-6
3.4 Inventering av befintliga utredningar och förslag	6
3.5 Omvärldsgranskning	6
4 Utmaningar	6
4.1 Stadens historia - idag - framtiden	6
4.2 Ett levande torg och ett tydligt helhetsperspektiv	7
4.3 Flexibilitet	7
4.4 Plats för möten, mat och handel	7
4.5 Barnperspektivet	7
4.6 Aktiviteter & Utställningar	8
4.7 Sittplatser	8
4.8 Ett tryggt torg	8
4.9 Ett rent och fint torg	8
4.10 Ett grönt torg	8
4.11 Trafiken	9
5 Analys och reflektion	9
5.1 Knyta ihop säcken - ur ett fågelperspektiv	9
5.2 Torgrummets funktioner - ur ett marknivåperspektiv	9
5.3 Torgrummets estetik	10
6 Slutsatser	10
6.1 Strategi	10
6.2 Motivering	10
6.3 Rekommenderade förslag	10
6.3.1 Stadens historia - idag - i framtiden	10-11
6.3.2 Ett levande torg och ett tydligt helhetsperspektiv	11
6.3.3 Plats för möten, mat och handel	11-12
6.3.4 Barnen och aktivitetsparken	12
6.3.5 Aktiviteter och utställningar	12
6.3.6 Sittplatser	12
6.3.7 Ett tryggt torg	13
6.3.8 Ett rent och fint torg	13
6.3.9 Ett grönt torg	13
6.3.10 Trafiken & parkeringar	13-14

1 Sammanfattning

Kommunfullmäktiges Beredning för Samhällsbyggnad har fått i uppdrag att ta fram en vision för hur Stortorget i Ängelholm ska utvecklas. Visionen är långsiktig och ska ses som ett verktyg i planeringen för att nå önskade mål. Beredningen har även valt att gå ner något på *konkret strategi- och målnivå* eftersom det bedöms som lämpligt för just detta uppdrag.

Stortorget är, liksom i de flesta andra svenska städer av jämförbar storlek, en central plats som utgör en mycket viktig del i kommunen. I det pågående arbetet med att utveckla staden ses Stortorget som en prioriterad plats.

Sammanfattning

- ✓ Stortorget öppnas upp ytterligare, både fysiskt, mentalt och organisatoriskt. Det blir större, i och med en föreslagen inkludering av både Järnvägsgatan och kyrkan i torgrummet, och får en bättre koppling till resten av staden och kommunen.
- ✓ Torget får fyra stadiga väggar.
- ✓ En tydligare indelning i olika funktionszoner som både håller långsiktigt och som gör torget mer levande.
- ✓ Bevara och förstärka det gamla samtidigt som man för Stortorget in i vår tid.
- ✓ Skapa en bättre och mer inbjudande miljö på och runt torget för både människor och djur.
- ✓ Ge goda förutsättningar för handel, restaurangverksamhet, möten och aktivitet året runt.

Vision

- ✓ Att få ett levande Stortorg, året runt, som känns som en naturlig, inbjudande, trygg, sprudlande och spännande mötesplats både för Ängelholmarna och "utsocknes". En medelpunkt i kommunen.
- ✓ Att torget ska bli "stadens vardagsrum" som lockar människor i olika åldrar, med olika bakgrund och olika förutsättningar. Skapa mångfald. Vara inkluderande.
- ✓ Att hitta Ängelholms "själ" genom att förena det som var igår, det som är idag och det som kan tänkas komma i framtiden.
- ✓ Att centrum, genom bland annat ett mer funktionellt och attraktivt Stortorg, blir förstahandsvalet som alternativ till externa handelscentra.
- ✓ Att Stortorget utformning och funktion bidrar till en hållbar utveckling i Ängelholms centrum, tätort och kommun.
- ✓ Att Stortorget ska bli en plats som Ängelholmarna är stolta över och som besökare minns och berättar vidare om.

2 Beredningens uppdrag

2.1 Uppdrag

Att utveckla en vision för, samt lämna förslag på hur, Stortorget ska utvecklas för att göra det till en aktiv och attraktiv medelpunkt i centrala Ängelholm.

2.2 Bakgrund

Definition av torg

”Ett torg är en planerad öppen plats i en tätort, som är en del av det offentliga rummet.” Torget erbjuder den "luft" i bebyggelsen som behövs för att kompensera den täthet som uppstår när bebyggelsen är kompakt. Planteringar för blommor, buskar och träd ingår som naturliga inslag i torgmiljön och kompletteras ofta med offentlig konst. När sittmöjligheter ordnas ger torget möjligheter att bli en naturlig mötesplats. Torget kan vara belagt med bland annat natursten, gatsten eller asfalt och tillhör det offentliga uterummet likaväl som parker.” Källa: Wikipedia.

Centrumprojektet

Arbetet med att utveckla Centrum har pågått under ett antal år. Det finns redan flera förslag framtagna, bland annat av en rad olika arkitektbyråer, på hur Stortorget kan utformas.

De förslag som finns har i huvudsak fokuserat sig på hur olika nya byggnader kan utformas och hur de i så fall skulle kunna användas. Nya byggnader har i förslagen ansetts som nödvändiga för att tydliggöra torgets fyra väggar.

Fokus har exempelvis också lagts på om det ska finnas biltrafik och parkering på och runt torget samt huruvida torghandeln ska vara kvar eller flyttas till annan plats.

Man har ifrågasatt den fortsatta placeringen av verksamheter runt torget som inte direkt tillför något till ”det levande torget”.

Pål Svensson brunn ”Sommarbrunn – vinterlykta” och dess placering har diskuterats.

Placeringen mitt på torget härleds från äldre tiders torgbrunnar. Förslag har funnits på att flytta brunnen lite mer avsides.

Rådhusäppan, som anlades 1966 till stadens 450-årsjubileum, har varit omdebatterad eftersom den ansågs inbjuda till ”ljusskygga verksamheter”. Dock har man beslutat att behålla den lilla trädgården. En välbehövlig upprustning har därefter skett.

Olika förslag på att möjliggöra mer aktivitet på torget har tagits fram, bland annat i form av en isbana (vintertid) och en permanent scen.

I dagsläget saknas det ett helhetsgrepp på hur man vill att torget ska utformas och fungera samt ett beslut på hur man ska gå vidare.

2.3 Syfte

Uppdragets syfte är ta fram ett visionärt helhetsgrepp på hur torget ska utvecklas samt att ge ett beskrivande och konkret underlag för vidare handläggning och projektering av Stortorget.

3 Genomförande

Beredningen har i sitt arbete genomfört såväl en omfattande och kompetenshöjande faktainsamling som flera medborgardialoger. För att ta del av föredragningar, seminarium, dialogmöten, studiebesök, utredningar, artiklar och bildinspiration, samt övriga handlingar som rör uppdraget, hänvisas till kommunens webbdarium www.engelholm.se/KS201558

3.1. Föredragningar

Beredningen har inlett sitt arbete med faktainsamling. Under hela våren 2015 har föreläsare, både externa och interna, bjudits in för att informera om olika aspekter på stadsplanering, med fokus på torg och trafik. Föreläsarna har även deltagit i diskussioner och workshops.

3.1.2 Seminarium

2015-09-02: Beredningens ordförande besökte ett heldagsseminarium som arrangerades av Trivector i Lund. Seminariets fokus låg på hållbar trafikutveckling, men dess innehåll kan även appliceras till uppdraget om Stortorget. Den viktigaste aspekteten som togs med från seminariedagen är att ett hållbarhetstänk måste genomsyra projektering och ombyggnation av Stortorget redan från början. Hållbarhet sett ur perspektiven miljö, ekonomi och det sociala.

3.2 Studiebesök

2015-05-20: Tillsammans med andra politiker och tjänstemän besökte beredningens presidium Lomma och Malmö kommuner. I Lomma gavs information om kommunens arbete med strategisk planering av vattenflöden, havsnivåhöjning och stormberedskap. I Malmö fick vi veta mer om Malmö Stads miljöprogram och Miljöförvaltningens projektverksamhet, ”Innovationsplattform Malmö sydost” och ”Jämställda platser i Malmö”. Besök gjordes även i Västra Hamnen/Bo 01 samt Malmö Live.

2015-05-26: Hela beredningen besökte Malmö under en dag. Under en guidad rundvandring tittade man på de centrala delarna i Malmö, Västra Hamnen/Bo 01-området. Fokus låg på hur torgrummen är uppbyggda, hur de är sammanlänkade både med varandra och med andra offentliga rum, hur olika skalor och planutföranden påverkar bland annat socialt interagerande och orientering i staden, vilken effekt trafik eller avsaknad av trafik har osv.

3.3. Dialogmöten

Ängelholms gymnasieskola

2015-04-24: Under en halvdag deltog 30 grupper bestående av gymnasieelever i årskurs 2 och 3. Grupperna utgjordes av ca 5-10 deltagare, totalt ca 180-200 elever. Varje dialog varade i 55 minuter. Frågeställningarna gällde både Stortorget och Trafikuppdraget.

Företagsdagarna i Lindab Arena

2015-05-08/09: Under två dagar genomfördes dialog i enkätform med besökande och utställande entreprenörer samt privatpersoner. Ca 50 personer deltog. Frågeställningarna gällde både Stortorget och Trafikuppdraget.

Stortorget – två tillfällen

Vid två tillfällen under sommaren, 2015-06-23 och 2015-07-31, fördes det under ett par timmars tid per gång en dialog med ”folk på stan” bestående av Ängelholmare, besökare från närliggande kommuner samt både svenska och utländska turister. Ca 65 personer deltog sammanlagt. Frågeställningarna gällde både Stortorget och Trafikuppdraget.

Näringsidkare

2015-06-23: Enkäter delades ut, digitalt eller i pappersform, till näringsidkare, fastighetsägare och torghandlare. Enkäterna samlades upp någon vecka efter. Fokus låg på aktörer runt Stortorget, längs med Storgatan, Laxgatan och Stadsparken. 10 stycken företag deltog. Frågeställningarna gällde både Stortorget och Trafikuppdraget.

3.4 Inventering av befintliga utredningar och förslag

Tidigare förslag har både föredragits och gått igenom. Förslag finns från bland annat arkitektbyråerna Wingårdhs, Tengbom, Möller och Malmström Edström. Beredningen har försökt att plocka några av de bästa bitarna i förslagen.

3.5 Omvärldsgranskning

Studier av hur torg ser ut och fungerar på andra håll i Sverige och ute i Europa.

4 Utmaningar

4.1 Stadens historia - idag - framtiden

Historia

Torg har funnits så länge som det har funnits planerade samhällen. De har framför allt använts som marknadsplatser, för ceremonier, för offentliga evenemang, för hämtning av vatten etc. Ängelholms Stortorg utgör en del i den ursprungliga stommen då Ängelholm fick stadsprivilegier 1516.

Torget, som en plats där historia och demokrati syns är en stor utmaning i alla kommuner. Hur gör man för att spegla stadens historia, samtidigt som man även visar hur Ängelholms själ ser ut idag, och var vi är på väg i framtiden? Hur visar man respekt för det gamla, det som är idag och det som kommer imorgon? Hur blir man stolt över sitt torg? En annan viktig fråga är; var börjar och slutar Stortorget i Ängelholm? Vad hör till? Bör vi till exempel inkludera kyrkan i torgrummet? Järnvägsgatan?

Beredningens definition av torgrummet

Då det inte finns någon formell definition på var torgytan egentligen börjar och slutar, har beredningen kommit fram till definitionen; ”ytan mellan den östra fasadlinjen på Storgatan/gågatan, den norra fasadlinjen (biblioteket och Nordea), den södra fasadlinjen på Järnvägsgatan samt staketet vid kyrkan i väster.” Argument finns i texten för att torgrummet även i viss mån ska inkludera kyrkan och kyrkogården.

Inkludera kyrkan?

Vatten

4.2 Ett levande torg och ett tydligt helhetsperspektiv

Stortorget upplevs idag av många som ”lite öde och oinspirerande”. Vintertid tycker man att det är ännu mer ”dött”. Torget känns mest som en plats man passerar på väg till något annat, inte en plats där man vill stanna upp och vara på. Någon har sagt att ”börjar några hänga på torget så kommer det automatiskt fler. Vi behöver bara få en plats att hänga på”. Sett ur ett fågelperspektiv verkar torget inte ha en naturlig koppling till andra vitala delar i staden. Tingstorget, Stationsområdet, Rönne Brygga och Hälsostaden är några exempel på områden som behöver länkas ihop med Stortorget.

Sänker man perspektivet ner till torgrummet saknas en tydlig och helhetlig planering och uppdelning av de olika ytornas funktion.

En medborgardialogmedverkare har jämfört torget med en pizza – ”Allt känns bara utslängt lite huller om buller”. Hur förvandlar man en pizza till en piazza?

4.3 Flexibilitet

Behovet av att ordna hela torgytan i mer definierbara ”rum” måste ställas mot behovet av att ha en öppen och flexibel yta där större arrangemang kan anordnas. Det krävs även en flexibilitet i andra lösningar, till exempel sophantering, teknik, det gröna och hur olika byggnader används.

4.4 Plats för möten, mat och handel

Ett torgs utan tvekan mest primära funktion är att fungera som mötesplats och handelsplats. Så har det alltid varit. I vår tid har en annan företeelse seglat upp som en absolut nödvändig ingrediens för ett torg ska leva året runt; restauranger och caféer. Stortorget i Ängelholm har i nuläget endast ett par sommarrestauranger på själva torgytan samt ett fåtal året-runt serveringar spridda runt dess omkrets. Torghandeln ses som ”oordnad” då den saknar enhetliga öppettid/tider samt har ett väldigt spretigt och osammanhängande utseende. Korv- och glassförsäljning etc. är inhysta i temporära och oattraktiva bodar.

4.5 Barnperspektivet

Barnens perspektiv anses inte vara tillgodosett inom torgrummet. Det utegym som finns idag är inte särskilt populärt eller anpassat för mindre barn. Hur får vi barn att trivas, och kanske till och med utvecklas, på torget?

4.6 Aktiviteter och utställningar

Signaler finns om att det ”inte är så lätt som det borde vara” för föreningar och andra aktörer att få hjälp med, och tillstånd för, att arrangera olika evenemang på torget. En organisatorisk och kommunikativ utmaning inom kommunen.

4.7 Sittplatser

En stor del av de dialogmedverkande tycker sittplatserna på torget är för få. Förutom fler sittplatser vill man även kunna välja mellan sol och skugga. Det ska också i stor utsträckning vara gratis att sitta, alltså inget köptvång på café eller restaurang. Sittplatserna, som till största del består av traditionella bänkar, upplevs som en aning oinspirerande och ensidiga. Mer varierande former av möjlighet till sittande efterfrågas.

4.8 Ett tryggt torg

Då själva torgytan numera upplevs som relativt trygg, även kvälls- och nattetid, mycket beroende på den nya stolpbelysningen och uppstädning av Rådhusäppan, känns däremot mörkare sidoutrymmen och gator/gränder mindre trygga.

Den stundtals täta biltrafiken på Järnväggsgatan upplevs som farlig då hastigheterna och väjningsplikten inte följs. När bussarna står på sina hållplatser sker idag farliga omkörningar av bilar. Busschaufförerna måste i dagsläget fokusera på både bilar, fotgängare och cyklist. Biltrafiken gör också att synskadade och andra funktionshindrade känner otrygghet när de ska korsa Järnväggsgatan.

Kvälls- och nattetid fungerar torget ofta som en parkeringsplats och tillhåll för motorburen ungdom och deras fordon, något som känns otryggt för vissa samhällsgrupper.

4.9 Ett rent och fint torg

Underhåll och skötsel upplevs emellanåt som eftersatt på Stortorget. För att invånarna ska ha en känsla av stolthet och omvårdnad om sitt torg krävs det att man från kommunens sida leder vägen. En organisatorisk och ekonomisk utmaning.

Flagga upp-och-ner

Ligger Strövelstorp norrut?

Skavt och skräpigt

4.10 Ett grönt torg

Vattenavrinning är ett stort problem i städer då skyfallen tenderar att öka och bli kraftigare. Stora och sammanhängande hårdgjorda ytor gör det svårt för vattnet att rinna undan.

Stortorget upplevs idag av många som lite av en ”stenöken” vars relativt lilla andel grönyta inte underlättar för vare sig vattenavrinning eller biologisk mångfald. Att ha en grön miljö samt en biologisk mångfald även i stadsmiljö är inte bara viktigt för människors trivsel utan också för att undvika en obalans i biologin, något som kan ge upphov till exempelvis oönskade skadedjur eller utdöende av vissa arter.

4.11 Trafiken

Buller, trängsel och farliga situationer är några av de effekter som uppstår när torgets ena sida, Järnvägsgatan, idag tillåter biltrafik. Trafiken skär också effektivt av torgets mentala rum, vilket inte bara skapar ett mindre och trängre torg, utan också ger sämre miljö och en känsla av att ligga ”offside” för de restauranger, butiker och andra näringsidkare som finns på Järnvägsgatan. Trafiken på Järnvägsgatan skär även Storgatan mitt itu mellan gågatan och den södra delen som leder mot Vita Räck.

När staden utvecklas och förtätas anses det inte som troligt att Järnvägsgatan har de kvaliteter och förutsättningar som krävs för att fortsatt fungera som genomfartsgata.

Järnvägsgatan

Det ligger en stor utmaning i att göra förändringar på Järnvägsgatan. Hur ska trafiken ledas i centrum? Hur tar man sig fram och var ska man parkera?

Utmaningen ligger i om vi vågar följa den alltmer vanliga trenden om en stadskärna med färre bilar, något som är bra både ur ett handels- och folkhälsoperspektiv.

En annan utmaning ligger i att vi som kommun vågar ändra kurs; från bilberoende i alla lägen, ända fram till butiksdörren, till ett mer varierat, modernt och hälsosamt sätt att förflytta oss på.

Med referens till det pågående Trafikuppdraget i samma beredning, kan man sammanfattningsvis säga att om man ändrar förutsättningarna för biltrafik i centrum så får det verkningar, som ringar på vatten, i stadskärnans ytterkanter och sedan vidare ut i resten av stadens trafiknät och parkeringsytor.

5 Analys och reflektion

5.1 Knyta ihop säcken - ur ett fågelperspektiv

Samtidigt som Stortorget är en naturligt central och viktig plats i Ängelholm får det inte ses som en isolerad ö utan samband med stadens, och hela kommunens, andra delar. Torgets placering, funktion och utformning har i allra högsta grad betydelse för till exempel Stationsområdets utformning. Det måste finnas stråk mellan olika områden i staden som känns både naturliga och tillgängliga. Ett exempel kan vara Stortorget – Kyrkan - Tingstorget – Rönne Brygga – Sockerbruksbron - Stationsområdet. Ett annat hur centrum och torget knyts ihop med de som kommer från öster, även de som bor utanför staden. Eller kopplingen till Hälsostaden. Torget ska i slutänden kunna fungera som ett nav som samtidigt är lätt att ta sig till och från, och som är lätt att använda.

5.2 Torgrummets funktioner - ur ett marknivåperspektiv

Beredningens vision är att Stortorget ska fungera som ”stadens vardagsrum”. Precis som i ett hus eller en byggnad måste torgytan ordnas upp i olika funktioner för att fungera praktiskt och estetiskt. Nyckeln till framgång i en torgomvandling ligger i detta ”uppordnande” av de önskvärda funktionerna. Vad ska vi ha torget till? Vem vill vi ska besöka torget? Beredningen vill att torget ska vara öppet och kännas välkomnande för alla.

Genom bland annat medborgardialog, har beredningen identifierat olika värdeord för torget som kan delas upp i funktionsområdena ; Möten, Handel, Mat & Dryck, Nöjen & Aktiviteter, Profil, Demokrati & Historia. [Se bilagan.](#)

5.3 Torgrummets estetik

Ängelholmarna ska kunna vara stolta över sitt Stortorg. Besökare ska få en positiv, välkomnande och minnesvärd bild av vårt centrum. Stortorget känns som en naturlig plats för att skapa en ”oas i staden”. Det ska vara en vacker, inbjudande, spännande, utvecklande, sprudlande, kulturell och varm plats som gör Ängelholm unikt. ”Älska torget!”

6. Slutsatser

6.1 Strategi

Beredningen föreslår en strategi där Stortorget öppnas upp ytterligare, både fysiskt, mentalt och organisatoriskt. Det blir också större, med en viss inkludering av kyrkan och möjligen även av Järnväggsgatan i torgrummet, och får en bättre koppling till resten av staden och kommunen. Torget får fyra stadiga väggar.

Samtidigt föreslås torgrummet få en tydligare indelning i olika funktionszoner som både håller långsiktigt och som gör torget mer levande. Att bevara och förstärka det gamla samtidigt som man för Stortorget in i vår tid ses som mycket viktigt. Liksom att skapa en bättre och mer inbjudande miljö på och runt torget för både människor och djur.

6.2 Motivering

Stortorget i Ängelholm ska fungera som “världens bästa mötesplats”, ett nav, där en rad aktiviteter och näringar gör att torget blir levande året runt. Detta ses som en av de viktigare aspekterna i centrumomvandlingen när det gäller att få livskraftig handel som på allvar kan konkurrera med externa köpcenter. Ett levande torg ger helt enkelt fler människor i omlopp i stadens centrum vilket i sin tur genererar en stark handel och restaurangnäring.

6.3 Rekommenderade förslag

Förslagen bygger på en blandning av tankar och information från föreläsande experter, från utmärkta resonemang och förslag i medborgardialoger, omvärldsgranskning, från tidigare förslag som finns på Stortorget utformning samt på beredningens egna slutsatser genom workshops och förankringar i de olika partierna.

Här följer en kortare sammanfattning på några av de förslag som läggs av beredningen. Varje område på torget får en närmare beskrivning på föreslagna åtgärder i bilagan. Ritningar visar även lämpliga placeringar på de olika funktionsytorna.

6.3.1 Stadens historia - idag - framtiden

Med respekt för torgets plats i historien, som stadens viktigaste mötes- och handelsplats, bör äldre tiders fokus på en formell rumsuppbyggnad beaktas. Detta kan göras genom att torget ordnas upp efter en symmetrisk axel i en siktlinje från Storgatan (gågatan) – Brunnen – Kyrkan. För att förstärka denna symmetriska indelning föreslås några enkla åtgärder, bland annat en *ny byggnad; ”Rådhus version 2.0”*. Denna byggnad, som har föreslagits tidigare, skulle placeras bredvid det gamla Rådhuset, på motsatt sida av torgets mittaxel. De två byggnaderna formar en luftig vägg mot väster. Framför dem finns en öppen och flexibel yta som sträcker sig till Storgatan.

Brunnen ”Sommarlykta – vinterljus” behålls och förstärker sin nuvarande position genom axelindelningen. *Rådhusetappen*, som utgör en viktig del i torgets historia, behålls och förstärks.

Kyrkan inkluderas i torgrummet genom att torgets mittaxel löper hela vägen från Storgatan (gågatan) rakt igenom torgets yta, brunnen, mellan de två rådhusen och genom en öppning i staketet på kyrkans östra sida. Kyrkan ser mycket positivt på att öppna upp sig mot torget. Torget får en större andel grönyta på köpet, dessutom förstärker torget sin vägg mot väster ytterligare.

Med respekt, och nyfikenhet, för det som är idag och det som kommer i framtiden, föreslås ett nytt byggnadsverk i form av en multifunktionell *Trappa*. Denna Trappa kan fungera som en plats för spontant och informellt umgänge, kanske kan den konverteras till en mindre scen, inhysa kiosker, sophantering, vara en plats för utsmyckning och konst, fungera som ett landmärke osv. Den sätter definitivt Ängelholms Stortorg på kartan!

Exempel på trappa att sitta i. Västra Hamnen, Malmö.

6.3.2 Ett levande torg och ett tydligt helhetsperspektiv

Förutsättningen för att få ett levande torg är *aktivitet*. Varje dag och kväll. Året runt. Närvaro av många människor - i olika åldrar, med olika bakgrund och intresseområden - attraherar än fler människor.

För att göra aktivitet möjligt föreslås torget få en tydlig indelning i så kallade *funktionszoner*. De olika ytorna får då ett mycket specifikt och tydligt användningsområde. Det i sin tur gör att man undviker otydlig plottrighet och att det funktionella såväl som det estetiska värdet höjs.

Höjer man blicken en aning föreslås det att Stortorget *kopplas samman med andra delar* av centrum på ett tydligare sätt. Exempelvis kan man öppna upp mot Tingstorget genom att göra det nordvästra hörnet på Stortorget till en mer aktiv och levande plats (se förslag under ”Barnen & aktivitetsparken”).

6.3.3 Plats för möten, mat och handel

Restauranger och caféer anses vara en vital del i visionen av det levande torget. Beredningen förslår att restaurang- och caféverksamhet placeras i torgets *omkrets*, inte som idag *på* torget. Det mest önskvärda vore att de placeras i fasadlinjerna, precis som en del av de befintliga restaurangverksamheterna redan är. Om detta inte är möjligt, placeras de precis utanför. Dessa verksamheter ska också ges förutsättningar för att drivas året runt, och om det går, med en möjlighet att expandera utomhus under sommarhalvåret.

Mot norr och öster bidrar dessa verksamheter till att bilda torgets första och andra vägg. Mot söder, Järnvägsgatan, den fjärde.

Glasmodulrestauranger i Kungsträdgården, Stockholm

Amsterdam

Torghandeln ska under jubileumsåret 2016 flyttas temporärt till Rönnegatan. En utvärdering ska ske i slutet på 2016 för att bestämma om torgverksamheten ska flyttas tillbaka till Stortorget. Beredningens hållning i nuläget är att torghandeln ska bedrivas på Stortorget även efter 2016 eftersom det ger liv och rörelse till torget. Dock är den allmänna åsikten att torghandeln ska styras upp genom bland annat bestämda och gemensamma öppettider/dagar samt enhetliga torgstånd. Det finns önskemål om en utveckling av torghandeln. *Glass, korv* och annan mindre försäljningsverksamhet föreslås inhysas i mer estetiskt tilltalande och koordinerade byggnader. I glasmoduler? Eller varför inte i Trappan? Då dylika verksamheter kan få det svårt med lönsamheten med en högre hyra i nya lokaler, föreslås kommunen skapa förutsättningar för rimliga arrenden.

6.3.4 Barnen och aktivitetsparken

En större och bättre *aktivitetsyta*, riktad främst mot de mindre barnen, anläggs i hörnet vid kyrkan – biblioteket. Ytan föreslås göras i ett så kallat grönt woodland landskap (fokus på höga träd och skuggväxter) där det även finns möjlighet för andra åldersgrupper att åtnjuta skugga och växtlighet. En del av denna yta kan vara under tak. Höga träd mot kyrkan skapar en välbehövlig fond/vägg mot väster, vilket utgör torgets tredje vägg.

6.3.5 Aktiviteter och utställningar

För att uppmuntra och underlätta för olika aktörer och föreningar att anordna evenemang vill beredningen se "en väg in" till en samordningsfunktion (kan införlivas i en befintlig tjänst) på kommunen. Det kanske kan räcka med att kommunens hemsida förbättras på denna punkt. Funktionen kan även innefatta torghandeln. Det ska vara lätt att arrangera olika events.

Kommunen ska ha en *mycket välkommande inställning* till initiativ för *aktivitet och kultur*. Som exempel ges hur olika föreningar skulle kunna få en chans att visa upp sig under en begränsad tidsperiod eller hur man skulle kunna underlätta för olika utställningar.

6.3.6 Sittplatser

Många fler sittplatser, i varierat utförande, ska finnas runt om och på torget. Den föreslagna Trappan utgör en viktig del i torgets "sittplatsbestånd". Huvuddelen av sittplatserna ska vara gratis, alltså inte belägna inom restaurangverksamheten.

Stockholm

Ängelholm

Budapest

6.3.7 Ett tryggt torg

Rätt sorts *belysning* är en viktig del i arbetet med att få Stortorget att upplevas som tryggt. Den befintliga belysningen kompletteras med mer belysning i ett varierande utförande. Exempelvis kan arkitektoniska element, träd och konstverk belysas, gångstråk i marken och ljusspel vid olika årstider. Kyrkan vill gärna se en samordning här. Ett torg som är *aktivt med mycket folk i rörelse* under både dagar och kvällar, året runt, bidrar till en ökad känsla av trygghet för alla.

6.3.8 Ett rent och fint torg

För att torgets olika element ska vara beständiga under lång tid krävs en enkel och enhetlig plan för torgets utformning samt en hög ambitionsnivå på skötsel. Ambitionsnivån när det gäller underhåll och skötsel ska höjas på Stortorget. Det gäller allt från skräpplockning och sophantering till städning av toaletter, skötsel av växter, uppdatering av anslagstavlor och en allmän tillsyn. Kommunen ska visa vägen för invånarna genom att hålla Stortorget i ett så bra skick att det inspirerar alla att dra sitt strå till stacken.

6.3.9 Ett grönt torg

All befintlig växtlighet behålls. Kompletteras med högre träd och annan lägre växtlighet i aktivitetssytan. Portabla planteringskärl föreslås utgöra en stor del av växtligheten, gärna mer än idag och i en utvecklad form som poängterar de olika årstiderna på ett tydligare sätt. Beredningen är positiv till ätbara planteringar såväl som till växter som främjar insekter och fåglar.

Rådhusstämman

Inspiration

6.3.10 Trafiken och parkeringar

För de som måste ta bilen till centrum anser beredningen att *parkeringsmöjligheterna* i stadskärnan, och runt torget, är tillräckliga. Det finns ca 870 (+21 HK) markparkeringsplatser i centrum. Därutöver tillkommer det underjordiska p-garaget med sina 212 (+6 HK) platser samt parkeringen vid resecentrum. Stortorget erbjuder inga parkeringsplatser i dagsläget.

Skyltningen till p-platserna är dock otillräcklig och måste ses över. Man vill undvika att bilister cirklar runt i jakt på en p-plats.

Ängelholm är en relativt liten stad och gångavstånden mellan de befintliga parkeringarna och Stortorget blir sällan längre än 50-300 meter, alltså några få minuters promenad.

Beredningen anser att trafiklösningen kring Stortorget bör ses över, något som kommer att behandlas i rapporten om trafikutveckling i Ängelholms tätort.

Se även rapport ”Levande stadskärnor” i kommunens webbdarium
www.angelholm.se/KS201558